

מטלת כתיבה 6

חיבור לדוגמה שקיבל ציון גבוה:

- 1 כיום, מרבית הפעילות הכלכלית הארץ מבוצעת באופן אלקטרוני, משמע, בעזרת כרטיס אשראי, המחאות והעברות הנקאות. לא פעם מעלים כלכלנים סברות כי בעתיד הקרוב יתכן כי הכסף המזומן יבוטל לחלוטין וכל הפעילות הכלכלית תבוצע באופן אלקטרוני. רבים סבורים כי מדובר באפשרות חיובית, אשר תמנע אובדן כסף מזומן ותגביר פיקוח על העברות כספיים אשר ימנעו עסקאות בלתי חוקיות למיניהן, אולם אני סבורה כי על אף היתרונות הרבים של התנהלות כלכלית אלקטרונית, זמנו של הכסף המזומן טרם חלף מן העולם.
- ראשית חשוב לציין כי לא כל תושבי ישראל מחזיקים בכרטיסי אשראי ובחשבונות בנק. אמנם מדובר במיעוט אך ישנם אלה אשר מפאת אידיאולוגיה מסוימת אינם מחזיקים בחשבונות בנקים. מעבר לפעילות כלכלית אלקטרונית יחייבם השימוש בכרטיסי אשראי ובחשבון בנק על אף שאינם חפצים בכך. שנית, לא פעם אנו עדים למחקרים ותוכניות הכולנה כלכליות אשר מעדיפים כי השימוש בכרטיסי האשראי מוביל לחוסר שליטה בכסף ומביא את האנשים לזבירת חובות גבוהים ובלתי נשלטים. הרציונל באותן תוכניות הכולנה מדבר לרוב על כך שקשה לשלוט בכספים בשימוש באשראי בעוד שמזומן הוא כסף מוחשי ולכן קל יותר לחסוך כסף בשימוש בו. לא מן הנמנע שמעבר להתנהלות כלכלית אלקטרונית יוביל לכך שאזרחים יהיו חובות רבים יותר עקב אי שליטה בכספם.
- התומכים במעבר להתנהלות כלכלית אלקטרונית הולכים מובנים כי אחת התופעות שימנעו עקב ביטול השימוש בכסף מזומן הינה עסקאות בלתי חוקיות וזמנות עבירות הכספיים למיניהן. אמנם ניתן להסיק כי בעקבות אי השימוש במזומן יהיה קשה יותר לרצות עבירות ועסקאות בלתי חוקיות הקשורות בסך הכספי, אולם לעניות דעתי מדובר בעסקאות בהיקף קטן יחסית. עבירות כלכליות רחבות היקף עדיין ניתן לרצות גם באופן אלקטרוני - העברות כספיים בין חשבונות וכיוצא בזאת. ועל כן, על אף שניתן בהחלט להבין את חשיבותו של המזומן העבירות כלכליות שונות, הוא אינו השחקן היחיד של עבירות אלו, וימצאו וזאי דרכים חלופיות לביצוע העבירות.
- 20
- 25

- המידה ואכן יוטל השימוש בכסף מזומן, השימוש בכרטיסי האשראי וההעברות הנקאות יהיה נרחב מאוד, תשלום על עלות סופר יבוצע האשראי המקום עם מטבע חמישה שקלים, בקבוק מים בסופר ירכש האשראי והדוגמאות עוד רבות.
- 30 מזוהר ההפצת פרטי אשראי וחסכון הנק נרחבת מאוד אשר חושפת את הצרכנים לגניבת מידע ושימוש בו. הדבר יכול לפגוע באופן משמעותי ואף להוביל לגניבת כספים מחשבונות. כמו כן השמת כל העסקים לשימוש האשראי הינה יקרה מאוד, דוגמת השמת שיתוף מידע האשראי וכיוצא בזה. רבים אינם ששים לתת את פרטי האשראי שלהם בטלפון או האינטרנט ולכן יחויבו העסקים להשמת נציגיהם לשימוש האשראי.
- 35 לסיכום, יתרונותיה של התנהלות כאלכטרונית נהירים לכל, שימוש פשוט יותר, מהיר ונגיש יותר. אולם, על אף כל היתרונות הללו, חשיבותו של הכסף המזומן עוד עומדת בעינה. פרטי חשבון הבנק והאשראי הינם רגילים וככל שהפצתם תתרחב כך אנו בסיכון לעבירות גניבה רבות. כמו כן, השמת כל העסקים לכלכלה אלקטרונית צפויה לקחת זמן רב, והחשוב מכל, השימוש האשראי הלבז יכול להוביל לבעיית כסף ולאי שליטה בו ולחובות כבדים. על כן, איני רואה כיצד העתיד הקרוב יוכל העולם הכלכלי והצרכנים לוותר על השימוש בכסף מזומן, גם אם בהיקף קטן יותר.
- 40

חיבור לדוגמה שקיבל ציון בינוני:

- 1 ככל שזוהרות השנים, כך גם הטכנולוגיה הארץ מתפתחת ומשתדרגת בהתאם לעולם. כידוע רוב הפעילויות הכלכליות הארץ נעשות באמצעות אמצעים אלקטרוניים, כמו כרטיסי אשראי והעברות בנקאיות. הכלכלנים סבורים כי לא רחוק היום שבו נשתמש אך ורק באמצעים אלקטרוניים, אפילו לזכרים הקטנים, כמו נסיעה האוטובוס ותשלום המכולת. ישנם אלו התומכים בעתיד זה וישנם את אלו הטוענים כי עתיד זה רק יקשה על האזרחים כלכלית.
- אני מבין את אלו הטוענים נגד האמצעים האלקטרוניים בעתיד. ברצו שהכסף הוא מזומן ונמצא אצלך בידי יותר קל לנהל אותו. למשל: אם אני הולך למכולת ואני רוצה לקנות מסטיק עולה x שקלים, אז עם מזומן אני קונה ללא כל בעיה, לעומת זאת רוב המכולות מחייבים סכום התחלתי מסוים של y שקלים בשביל להעביר את האשראי. ההוצאות של האזרחים המזומן יהיו יותר קטנות.
- מצד שני, יש את העמדה שבה אני תומך. העמדה זו טוענת כי עתיד עם אמצעים אלקטרוניים יהיה עתיד טוב יותר. כסף מזומן הוא כסף שנמצא בידי ולא בהנך ולכן, יש יותר סיכוי לאבד אותו. בנוסף לכך, מתקיימות הארץ עסקאות ענק של מכירת וקניית סמים, כאשר התשלום מתבצע במזומן. באשראי או בהעברה בנקאית העסקה לא יכולה להתבצע. הרבה עסקאות סמים יפלו בלעז התשלום באמצעים אלקטרוניים. עוד מוסיפים ואומרים התומכים הטענה זו כי כיום בעתיד הארץ רחוק רוב הפעולות יתבצעו באמצעים אלקטרוניים ולכן, יהיה קל יותר לעקוב אחרי ההכנסות וההוצאות החודשיות של כל אזרח. כאשר אדם נמצא במקום ציבורי ללא מחסה הוא יכול לבדוק באמצעות אפליקציות בפלאפון, האם הכסף הועבר לחשבון או האם הכסף שהוא היה צריך להעביר עבר כבר. יתר על כן, האשראי הוא כרטיס שנה לסחוב אותו לכל מקום, בעת צרה אפשר להשתמש בו לכסף מיידי.
- לסיכום, כיום אנחנו משתמשים גם בכסף מזומן וגם באמצעים אלקטרוניים. בעתיד הארץ רחוק הכסף המזומן יוחלף בצורה מוחלטת באמצעים האלקטרוניים. ישנם גם חסרונות וגם יתרונות במצב זה. אני חושב שהיתרונות במצב הזה לזכרים
- 25

על החסרונות. האמצעים האלקטרוניים יותר זמינים מאשר כסף מזומן. העולם
מתפתח ובהתאם גם הטכנולוגיה הארץ שלנו. ללא ספק העתיד נראה ורוד
יותר.

חיבור לדוגמה שקיבל ציון נמוך:

- 1 רוב הפעילות הכלכלית הארץ נעשית באמצעות אלקטרוניק לכן לא צריך לטפל את הכסף משום שיש אנשים שלא מעוניינים להשתמש בכרטיסי אשראי, ויש כאלה המפחדים לחזור מין התקציב. כאשר יש הידיק כרטיס אינך רואה את הכמות הכסף שמתבזבזת ואתה עולה להיכנס למינס בהנך.
- 5 אינך רואה מה הולך בהנך כל דקה וכאשר יש מזומן אתה יודע איך לתקצב את עצמך בצורה נכונה להמשך החודש או השבוע.
- החיסרון שנמצאה בכסף נביל הוא שאתה עולה לאבדו ואינך עם לך או מודע למצב. אנשים רבים טוענים שהם אינם מרוצים מעלות הייצור של הכסף כי עם הזמן זה יוצא לנו מהכיס.
- 10 וכיום כסף מזומן הולך ובורח לנו דרך הידיים, לדוגמא: נלוות לידים לאישה ואין לך הגבלה במצב.
- כיום יש עוני ואנשים לונבים זה מאיר אותנו חסרי אונים במצבים כאלה. סבורה אני שאנשים העתיד היתנגדו לרעיון כי זה מוצר כלכלי נחול ואנשים אינם יתרגלו לרעיון ויתחילו לבוד העיות.
- 15 אסיכום - דעתי בנושא שכאת תהיה טעות מאוד חמורה לטפל לחלוטין את המזומן גם הללו שהוא זמין ומתקצב וגם עם כן יעשו את הצעד הזה ולאחר מכן יתחרטו עליו וירצו להחזיר את הכסף תהיה העיה חמורה הארץ והעיות כלכליות, שיערמו להחן מרידות והעיות כלכליים גם מצד התושבים הארץ.

מטלת כתיבה 7

חיבור לדוגמה שקיבל ציון גבוה:

- 1
 בשבועים אשהצה אחוזים מכלל תיקים פליליים בישראל מסתיימים בהסדר טיעון.
 הסדר לפיו מודה הנאשם בעבירות קלות מאלו שיוחסו לו בתחילת ההליך,
 ובתמורה מודה ללא צורך במשפט ארוך שתוצאותיו אינן ידועות. הסדר הטוען
 הוא הסדר המעורר שאלות אתיות רבות ובכונתו לטעון שאף כי הסדרי טיעון
- 5
 מקובלים אתיות ורצויים מהחינה מעשית לתפקודה של המערכת אסור להניח להם
 להיות אחוז גבוה כל כך של כלל התיקים הפליליים.
 מדוע רצוי לנו הסדר טיעון? סיבה עיקרית בעצ מנענן ככה הוא עקה הנסיבות:
 לא בכל תיק ותיק מצטברות ראיות מספיקות שדי בהן להביא לידי הרשעה
 בטוחה. חשוב לזכור משפט אינו תהליך שתוצאתו ידועה מראש וקשה לתת
 10
 ניהוי מצוייק כיצד ראיות נתונות תשפעה על השופטים; כאשר משלים את אי
 הוודאות המובנית בהליך המשפטי עם ראיות חלשות, אינטרס הצדק מאשרת
 בצורה טובה יותר על ידי הבטחת הרשעה ועונש קלים יותר מאשר זיכוי מוחלט.
 ניהוק נוסף שעשוי לשרת את מוסד הסדרי הטוען הוא ניהוק שיקול הצעת של
 התביעה. זהו עיקרון כללי שאינו נועד לשרת הסדרי טיעון דווקא, אולם נגזרת
 15
 ישירה ממנו היא כי על התביעה להשתמש בשיקול צעתה בהלעצי הכל האמור
 בהבאת תיקים בפני ביהמ"ש; התביעה היא הגוף המקצועי המוסמך ביותר
 לקבלת החלטות מיוחדות הנשאים פליליים ולכן כל התערבות בשיקול צעתה כמזה
 כפגיעה בעיקרון הצדק. אילו סייגים, איפה, עלינו להציב לשימוש בהסדרי טיעון?
 כנגד הסדרי טיעון יוצגו שני טיעונים עיקריים, האחד עקרונות והשני מעשי. מהניהוק
- 20
 העקרונות, אין ספק שיתור על הליכה למשפט מהווה הזדאה כשהי של התביעה
 ורשויות החוק באי יכולתן להביא לידי מיצוי מלא את ההליך הפלילי; הזדאה זו
 מסמלת לאזרחים שמרי החוק כי המדינה, שנטלה על עצמה את תפקיד ספק
 הצדק הפלילי הבלעדי לאזרחיה, לא ממלאת את חוקה המלא במתן הגנה זו.
 המסר לאזרחי החברה הוא כי במקרה של עוולה פלילית כנגדם, לא יזכו לגומלין
- 25
 מלא מידי העבריון על ידי המדינה.
 ניהוק שני נגד הסדרי הטוען הוא מעשי בטיבה: הניסיון מראה כי הסדרי טיעון

הפכו להיות כלי מהיר וזמין בידי תובעים להשגת אחוז הרשעה גבוה והשקעה מינימלית של זמן ומשאבים בכל תיק; מצב זה, מעבר לפגיעה העקרונית באזרח שתוארה לעיל, מכסה על מצב שבו ישנה חולשה בלשהי ברשויות החוק - בהשגת הראיות על ידי המשטרה, למשל, או בהתביעה חלשה, ומונעת שיפור של מערכת הצדק הפלילי עקב "כיסוי" הפלמים בכסות של הרשעה במסגרת הסכם טיעון. כמות של שבועים ושבועה אחוזים מרמזת כי ברוב המקרים המכריע או שיטן ראיות חלשות או שהתביעה נמונת בכוונה מלמדות את ההליך הפלילי. מצב שיש לתקנו כיוון שהוא מרמז על פגם יסודי בעבודתן של רשויות החוק.

30

אסיכום, על אף מקבולותו של הסדר הטיעון מהחינה מעשית ואתית, הפלמים שבו מחייבים שימוש במשורה ואק ארק בהתאם לנסיבות חריגות המצדיקות את הפגיעה באזרח ובעקרון הצדק; שימוש בהסדר כזה בשבועים ושבועה אחוזים מהמקרים מרמז על בעיות עקרוניות במערכת המשפט ואין לקבלו.

35

חיבור לדוגמה שקיבל ציון בינוני:

- 1 כ-77% מהתיקים הפליליים בישראל מסתיימים בהסדר טיעון.
 הסדר זה נערך במסגרת משפט פלילי בין התביעה הכללית, המייצגת את המדינה ובין הנאשם. בהסכם זה התביעה מייחסת לנאשם אישומים קלים יותר מהאישומים בהם נאשם מוכתחילה. בתמורה לזה הנאשם מסכים להוצות באישומים אלו ולהיענש בהתאם להם. לדעתי, השימוש של מערכת המשפט בהסדרי טיעון אינו ראוי.
- 5 ראשית, תוצאות ההרשעה המקלות עוללות שלא להרתיע את הנאשם והוא עולל לחזור על מעשיו ולעבור על החוק. אדם אשר עבר על החוק נתבע על ידי המדינה. במהלך המשפט המדינה יכולה להציע עסקת טיעון שמקלה על עונשו של הנתבע. הנתבע מקבל את עונשו ובהתאם לתוצאה הוא מבין כי העונש לא חוזר כפי שצפה. הנאשם עולל לחזור על עבירותיו כיוון שהענישה לא מרתיעה אותו כבעבר. ניתן, ימנע אנשים חפים מפשע אשר מוכנים לקבל את עסקת הטיעון מנציגה התביעה. אדם שלא ביצע דבר עבירה אך נאשם בהיבצוע מתמודד על חפזו מול המדינה. במקרים רבים הליך הכחת החפות הוא ארוך וכרוך בתשלום רב. במקרים אלה מעדיף האדם עסקת טיעון על מנת לחסוך בזמן ובהוצאות כאלויות. כך למעשה אדם חף מפשע עולל להוצות במעשים שלא ביצע.
- 15 מתנגדיי טענו כי בשל עומס התיקים הפליליים הממתינים לטיפול, רצוי להגיע לעסקת טיעון על מנת לקצר תהליכים משפטיים. לדעתי, ריבוי הסדרי טיעון עולל הוא היוצר את העומס התיקי הפליליים. פושעים אשר עוברים עבירות עוללים שלא להירתע מהענישה כיוון שכל הנראה היא קלה. ולכן יכולים להיות יותר עבירות. רצוי לדעתי להתמקד בתיק פלילי באופן מלא ולהעניש בחומרה וכך לצמצם את הפשעים.
- 20 לדעתי אין להשתמש בהסדרי טיעון, הצלתי כיצד העסקאות יכולות להגביר את העבירות בצירוף.

חיבור לדוגמה שקיבל ציון נמוך:

1 הסדר טיעון מאפשר קיצורי תהליכים אטומים שני הצדדים המעורבים, בסוגיה של משפטים פוליטיים, האם הפרייולוגיה זאת תורמת לנו החיסכון כספי ועונשים קלים או מה "מחבלת" לנו המשפטי צדק ואמון המערכת המשפט הישראלי?

5 יש הטוענים, שאם תוכניות הסדרי הטיעון ירדו מסדר העדיפויות או יעלו להלוטין בתי המשפט יקרוסו מרוב עומס תיקים ולא תאפשר להם לבחון את התיקים לעומק ולזכרי זין לא שקולים המחשבה מעמיקה ינתנו.

לעומת זאת, דעתי היא: להוציא את הסדרי הטיעון לעמרי מהחוק ולתת לזכרי זין שיעוררו הרתעה לכל אותם עבריינים ולהחזיר את אמון הציבור המערכת המשפט הישראלי גם אם כרוך הדבר, בעלויות תקציב המערכת האופן קיצוני.

10 לסיכום, ישראל היא מדינה קטנה עם הרבה אויבים מסביב והתקציב אכן מקור שראוי לציין כאן ויש שיקולים רבים שצוינו להתבונן בהם מעבר לזווית הראייה שלנו כאזרחים ולתת אמון שיגנו את הנהלים של הסדרי הטיעון ויוריד אותם מסדר היום, למרות נעל התקציב מהווה לרם ממעותי בסוגיה.

מטלת כתיבה 8

חיבור לדוגמה שקיבל ציון גבוה:

- 1 החברה הישראלית עוסקת רבות באוכל - אם הבית ואם החברה ובאמצעי התקשורת. לזעתי, מצוהר התפעה חיובית, המאפשרת חיבור של תרבויות שונות בלי לפגוע בייחודן. בנוסף, האוכל הוא כלי שימושי בחיבור בין בני המשפחה וביצירת מסגרת משפחתית מאחדת.
- 5 הסיבה המרכזית היא שזו יצי האוכל, אפשר לקרר בין תרבויות שונות אך גם למור על ייחודן. לדוגמא, אנשים רבים נחשפים למטבח הערבי - וכך גם נפתחים לחברה הערבית - בתוכניות הישול שונות הטלוויזיה, או הכתבות העיתוניים. השימוש באוכל, נשא נייטרלי שכל אדם יש גישה אליו, מאפשר להכיר תרבויות שונות ואנשים מעצות שונות, וכך לגשר על ההבדלים והמחלוקות. עם זאת, לאוכל יש גם תפקיד בשימור תרבויות: המזון המסורתי הוא אחד מהסממנים של כל תרבות, ולכן שמירתו מסיוע למור על התרבות וייחודיותה. יתרון נוסף ומרכזי לעיסוק באוכל הוא חיבוק קשרים, ובמיוחד המשפחה. ארוחות שבת וחל משפחתיות אינן מתמצות אך ורק באוכל עצמו: מהות הארוחה המשפחתית היא הישיבה המשפחתית המשותפת סביב השולחן והשיחה בין בני הבית. הארוחות נותנות הזדמנות קבועה לפלישה ושיחה בין בני המשפחה, בתקופות בהן בני הבית פועלים או לרים מחוצה לו ואינם נפגשים באקראיות. גם הכנת האוכל והניקיון אחריו הם הזדמנות לשיח פועלה ולחיבוק הקירבה המשפחה.
- 15 אמנם, יש שיגידו שההתעסקות המוגזמת באוכל מעידה על תרבות רצודה ונהנתנית. התשובה לכך, לזעתי, היא בצורת ההתעסקות. אם בארוחה משפחתית מדגישים את טיב האוכל ולא את השיחה, אזי העיסוק באוכל אכן רצוד ונהנתני. אך אם מדגישים את הויחוד המשפחתי אז העיסוק אינו באוכל: האוכל הוא כלי, והמשפחה היא המטרה. אוסוף שבארוחות שבת וחל יש מקום להוסיף את התרבות הדתית, וכך הארוחות יביאו גם מסרים חינוכיים ותרבותיים לבני המשפחה.
- 20 25 לסיכום, אני חושבת שהעיסוק באוכל הוא תפעה חיובית, המאפשרת לקרר בין

תרבויות שונות בד בבד עם שמירה על ייחודיותן, ומאפשרת לחבר ולקשר בין בני
הבית. חשוב להדגיש את האוכל ככלי מקרה, ולזכור שהחלק החשוב והמרכזי
בהכנתו ובאכילתו הוא יצירת קשר וקירוב.

חיבור לדוגמה שקיבל ציון בינוני:

- 1 החברה הישראלית עוסקת עיסוק אינטנסיבי האוכל, גם בחיק המשפחה ובהחלה וגם בתרבות הפופולרית. סוציולוגים רואים בעיסוק האוכל מרכיב טבעי ובאתי-נפרד מכל תרבות. בנוסף, יש הסבורים שהעיסוק האינטנסיבי האוכל מאפשר גם למער מסלרות משפחתיות וקהילתיות וגם להכיר תרבויות אחרות
- 5 באמצעות מטבחיהן. אני סבורה כי העיסוק האינטנסיבי האוכל בחברה הישראלית הינו דבר חיוני וחיובי והחובה בה אנסה להסביר מדוע זוהי דעתו. ראשית, אני סבורה כי האוכל והעיסוק בו הוא חלק בלתי נפרד מהתרבות והחוויה הישראלית. סביר כי רב המשפחות בישראל, בין אם הינן חילוניות, מסורתיות או דתיות הדקות מקיימות ארוחה משפחתית בערב שיש בה כלל זה קידוש. בזמנא נוספת לכך שהאוכל הינו חלק מהחוויה הישראלית היא שאלפי משפחות כיום העצמאות אוקחות חלק במנהל הנפונד על המנל וקיום ארוחת בשרים לחברי המשפחה. אני סבורה כי אם העיסוק האוכל בישראל היה פחות אינטנסיבי אזי ה"אני ישראלי" של כל אחד מאיתנו היה פחות מורגש וזה היה גורם לתרבות הישראלית ולהוויה שלה להיות פחות דומיננטית מכפי שהיא כיום.
- 15 שנית, אני סבורה כי קיום ארוחות משפחתיות או עיסוק האוכל בכלל, תורם האופן ישיר לשימור מסלרות משפחתיות וחרתיות. לדוגמא, סביר שמשפחות הלרות המרחק גדול אחת מהשנייה לא יפגשו הרבה פעמים במהלך השנה. קיום ארוחות משפחתיות, בין אם בחגים כדוגמת ליל הסדר ובין אם ארוחה לכבוד יום ההולדת של אחד מבני המשפחה יגרום למשפחות להתאחד ולהיפגש על אף המרחק הגדול ביניהן. דבר דומה סביר בעיניי שיקרה בין קבוצות חברים
- 20 מהעבודה, מהצבא ומהאימוצים. לדעתי, אוכל הינו גורם מחבר ומגבש בין קבוצות.
- יחד עם זאת, אני טוענת שכל מפגש חברתי באשר הוא חייב להיות מלווה על ידי אוכל. אני סבורה כי ישנם מפגשים חברתיים שאוכל עשוי להיות גורם מפריע, לדוגמא - בישיבות עבודה והראיונות. אני סבורה כי אוכל הינו גורם שמעסיק
- 25 האופן טבעי את המשתתפים בו ולכן סביר שיוצא מריכוז ויגרום להתעסקות רק

בו. אני סבורה שהרה המפלגים החברתיים אולם יהווה גורם חיובי אשר יוסיף
לאווירה, אך לא כבולם.

אסיכום, אני חושבת שזיסוק אינטנסיבי האולם החברה הישראלית הינו דבר חיובי
ונכון. אני סבורה כי התעסקות זאת מהווה חלק בלתי נפרד מההוויה 30

הישראלית ומה"אני ישראלי" שקיים בכל אחד מאיתנו. כמו כן, אני סבורה כי
אולם הינו אנצעי לשימור מסלרות חברתיות ומשפחתיות. יחד עם זאת, כחובן
סביב העיניי שיהיו אירועים חברתיים שלא יכלאו התעסקות אינטנסיבית האולם.
האופן כולו, אני מאמינה שקיום חיי חברה פעילים זה דבר חשוב עבור כל אדם
ולדעתי הנאה והתעסקות מותפת האולם הינו גורמים סביב שיסיעו הכך. 35

חיבור לדוגמה שקיבל ציון נמוך:

- 1 החברה הישראלית אוהבת להתעסק המון בתחום האוכל. השבתות החלים
 ובאירועים ישראליים החשיבות לאוכל גדולה גם במשפחה הישראלית וגם
 בקהילה ישנו עיסוק אינטנסיבי סביב האוכל. האוכל מסמל הרבה ליהודים
 מהחינת מסורת שעוברת מדור לדור, למשל השבת עם שאוכלים את האוכל
 5 צריכים להגיד עליו להודות להורא ורק אז מתחילים לאכול. לדעתי, העיסוק באוכל
 מהווה חשיבות רבה ליהודים ואני מסכימה עם התומכים בעיסוק האינטנסיבי
 באוכל בחברה הישראלית.
- 10 היבט אחד מהחינתי החשוב ביותר, כדי למנוע על מסורת החברה הישראלית
 צריכה החברה למנוע את העיסוק באוכל, השמירה על המסורת זה לא רק לקיים
 את החלים אלא גם, לעשות אירוחות חל מסמלות ליהודים כל מני מקרים שהיו
 בעבר למשל הפסח חובה לאכול מצות ולא לחם כיוון שבני ישראל האותה העת
 נמנה החלו לחלוט את החל לחם שלהם לא תפח ומאז כל חל פסח נאסר על
 היהודים לאכול לחם עם סוף החל, כדי לזכור איך בני ישראל האלו המצבר ולא
 הייה להם לחם טוב.
- 15 היבט נוסף, העיסוק סביב האירוחות המשפחתיות שנהוגות אצל היהודים
 מאחדות את בני המשפחה ומעניקות להם זמן איכות יחד, אירוחות אלה
 מעניקות זמן בו כל בני המשפחה מאוחדים יחד, עם זאת אירוחות המוגדרות
 אירוחות חל, שבת וטקסים מאחדים את הקהילה היהודית כולה מה שמאפשר
 למנוע ולמנוע את המסורת היהודית ולהנחיל אותה לדורות הבאים.
- 20 עליו לסיים מעט את דעתי בעצ העיסוק האינטנסיבי באוכל, בחברה הישראלית כן
 הזמן שלוקח לארגן אירוחות חל וגם הזמן שלוקח להגיע לרגע שבו אפשר להתחיל
 לאכול הוא זמן רב לרוב יש כאלה שסבורים שהעיסוק הזה באוכל הוא מוגזם
 וסבורים שהצבר הזה מעיד על תרבות רדודה ונהנתנית, תרבות שחשבת על
 אוכל כל הזמן ועסוקה בו המון המקום בצברים אחרים. אבל אי אפשר להעלים
 25 מכך לאוכל החברה הישראלית יש תפקיד מנעוטי הוא מסמל את ההיסטוריה
 על העם היהודי ולכל אירוחה במיוחד בחלים בטקסים ובשבתות מודים להורא על

כל ארוחה.

אסיכום, עיסוק מוגזם באוכל כן מפתית מעיסוק בדברים אחרים אבל האוכל לא

הגיע לחברה הישראלית בקלות וגם מדינת ישראל הוקמה אחרי מאמצים רבים

אכן לדעתי צריך לשחרר את העיסוק האינטנסיבי באוכל כדי לשחרר על המסורת

30

הישראלית.

מטלת כתיבה 9

חיבור לדוגמה שקיבל ציון גבוה:

- 1 אחד היתרונות המובהקים של הציצן הטכנולוגי בו אנו חיים הוא הנגשת מידע. בכל עת ניתן לגשת למאגר המידע העצום הקיים באינטרנט - ע"מ לבדוק עובדות לעבודה בבית הספר או ליישם סתירה עם חברים או עמיתים. יש הטוענים כי נגישות זו מחלישה את החשיבות המיוחסת ליכולת הזיכרון של האדם, וכנגזרת, יש להקטין את הדגש הניתן לשינון העל פה בבתי הספר ואף בחברה כולה.
- 5 לעצתי למידת פרטים וזכירתם היא חשובה מאוד בימינו, ואינה מיותרת על אף החולשות הטכנולוגיות הקיימות.
- ישנן דעות רבות הטוענות כי ההסתמכות על המכשירים הטכנולוגיים מנוונת את מוח האדם. שימוש תדיר במכשיר GPS פוגע ביכולת ההתמצאות שלנו, שימוש קבוע במחשבון מביא אותנו למצב בו פעולות חשבון פשוטות מאתגרות אותנו, והדוגמאות עוד רבות. הזיכרון שלנו הוא הכלי העיקרי המאפשר לנו לתפקד בחיי היומ-יום ללא מכשירים אלקטרוניים, ובכך מסייע לנתק אותנו מכלי שעולו, לצד כל יתרונותיו הרבים, להפוך לשליליות. יתרה מזאת, שינון פרטים חדשים, כגון מספרי טלפון או פרטי טריוויה, מוכח מציעת כמחזק קשרים נוארונים במוח ובכך מסייע במניעת מחלת האלצהיימר, הפוגעת קשות בזיכרון.
- 15 ידע ופרטים מאפשרים לנו לתקשר האופן פורה בחברה. מרבית המחלוקות נפתרות לאחר דיון, ורעיונות חדשים מקבלים צורה, תוכן ובסיס לאחר סיעור מוחות והידברות. ניהול דיאלוגים ורבי-שיח הוא בסיס איתן בחברה שלנו. אם נסתמך על הידע האגור באינטרנט במקום על הדעות והפרטים הקיימים במוחנו, כל שיח פורה יהפוך לקטוע ומולגל, כאשר בכל מספר דקות נעצרים על מנת לבדוק עוד פרט בסיסי. היכולת שלנו לגבש רעיונות ודעות תהיה כה מולגלת, מסופקתני אם קצב התקדמותנו בתחומי המחקר והפיתוח ישאר כפי שהוא.
- איני טוענת שאין יתרון עצום בטכנולוגיה הנמצאת כיום ארשתנו, או שאין לנו להיעזר בה היומ-יום. טענתי היא שנכון מתמיד לשים דגש על פיתוח יכולות הזיכרון שלנו, בייחוד הציצן בו קיימות אפשרויות רבות כל כך המבטאות את הצורך הבסיסי בשינון. לזיכרון, לפיתוחו ולחיזוקו יש השפעה עצומה על תפקודנו
- 25

בעתיד אהווה, הן כיחידים והן כאננסות, ואכן יש להמשיך לחנך את צורות
ההמשך לקדם אותן ולהשקיע בשיפורן.

חיבור לדוגמה שקיבל ציון בינוני:

- 1 הפנים האחרונות הציון הצ'ובארי בנוגע להליכי המידה עלה ביתר שאת. ישנם אנשים הטוענים כי שיון החומר הפך למיותר בעידן שהמידע נגיש בו, לעומת זאת יש הדולאים בדרכים הנושנות לפיהן יש לשנן ולזכור בעל פה את החומר על בריו. לדעתי, זכירת עובדות היסטוריות אינה נחוצה בימינו, ומן הראוי להתמקד
- 5 הכיורים אחרים הראוונטיים לבמנו. להלן מספר ניומוקים להיסוס עמיתי. ראשית, כיורים החיוניים בימינו הם חשיבה, יצירתיות וחזנות. כיום, אין טעם לשנן עובדות היסטוריות בע"פ. המידע נגיש, ואין טעם התהליכי מידה שאבד עליהן הלאה. אמנם עז זמן לא רב זה היה כדבר שהשגרה אולם, הפנים האחרונות עם המחשה והאינטרנט, הטלפונים החכמים זה לא נחוד יותר.
- 10 יש להתמקד, לעניות דעתי, הכיורים הראוונטיים למאה ה-21. חשיבה היא דבר חשוב ביותר בשוק העבודה התחרותי, בעולם המחשבים, המצע וההנדסה חשיבה ממציאה לנו מכשירים ומלה תלויות חשובות. יצירתיות לבזמנה, נדרשת מאזריכאים, אומנים ואפילו מהנדסי תוכנה, פתוח אולגוריתמים ותוכנות שמקלות על החיים של כולנו.
- 15 ענית, התפקיד המוטל על מערכת החינוך הוא להכשיר את התלמידים לבלרות. כשייצרש למצוא עבודה, בחינות הבאקות חשיבה הם הראש סדר העדיפויות. למעשה, דבר זה נבדק גם בהחינה הפסיכומטרית: חשיבה נחוד לקופסא, הסקת מסקנות והעצה אלו הם נכסי הצאן ברזל של ימינו.
- 20 יש הטוענים שמידת היסטוריה מספרות חשובות עז מאלו. אומנם יש אמת בטענות הללו, אך האם זה עיקר המידה? ניתן או רצוי למנוח את ההיסטוריה, התרבות והאמנות, אך לדעתי יש להתמקד הכיורים ראוונטיים שהזכרתי ולהיבחן עליהם. אסיכום, במאה ה-21 העולם השתנה ללא הכר, פיתוחים טכנולוגיים נגשים, המידע זבאה, ולכן יש לשנות את מערכת החינוך בהתאם. ניתן כמובן, למנוח ספרות או היסטוריה. לעניות דעתי, זו לא זריכה להיות המטרה העיקרית.

חיבור לדוגמה שקיבל ציון נמוך:

- 1 רכישת ידע ומחירתו בזכרון נחשבו מאז ומעולם לחיוניות ואנושיות חשובות. חלק הטענות שצריכים לזכור פרטי הידע וחלקם מתנגדים לכך, ורקטע אני אביע את דעתי למה כן כדאי שיידע הכל על ההיסטוריה.
- 5 חלקם הטענות שלא צריך, ואני חושבת שכן צריך כיוון שצריכים לזכור מאורעות היסטוריים שקרו בעבר או חלק דברים שצריכים לדעת לדוג' אוח הכפל שבה חיוני לחיים שלנו - אנחנו פוגשים עם זה היום ויום וצריכים להסתדר עם זה. זה יפתח את המחשבה שלנו יותר ויותר עם השנים שנצטע עוד פרטים ונכניס למוח, זה יפחית את כמות הדברים שצריכים להכניס. וחלקם מתנגדים בכך שהם אומרים שבה לא רלוונטי ואנחנו צריכים להתמקד על ההווה ולא על העבר שהיה, שבה סתם כאב ראש להכניס עוד ועוד פרטים למוח, למרות שיש הגבלה לכמות מסוימת.
- 15 מה רע להיות אדם שיוצא ומכיר הכל, זה רק יוסיף ללקסיקון שלו ובכך הוא יצליח בחיים ולפעמים הדברים מתקשרים וזה פשוט מזהים לחולת את זה, כי אתה מכיר את הסיפור שהיה ובכך אתה מקשר דברים שהיו, שהכל מתחיל להיות ברור לך המציאות ואתה חווה את זה כביכול עם מה שלמדת והרחבת על הנשאים שהיו לך בזמן הפרטי להנאתך או מה שלמדת בכיתה, לדוג' השאלה, שלמדת על זה בכיתה על הנאצים כאלו מה שהם עשו ליהודים ואילו בזמן הפרטי אתה באמת חווה את זה המציאות כי אתה רואה סרטים או קורא ספרים כדי להרחיב את הידע או באמת להבין מה היה עם, או לחולת איתם את הזוועה שבה הם חיו - זה פשוט מזהים! לחולת את הרגע עם האנשים כביכול מהעבר מה שהם עברו.
- 20 אסיום, לדעתי אני ממליצה בחום שכל אחד בזמן הפנוי שלו יעזיין בכל מיני ספרים או אנציקלופדיות שמעניינים אותו וירחיב את הידע שלו גם בכך שיהיה לו אוצר מילים גבוה ושהוא גם יחווה את הרגע שבה מזהים וזה גם ירחיב את הלקסיקון שלו ואת רמת ההשכלה שבה הוא חי. ייפתח לו עוד דברים בחשיבה וזה יאמן את המחשבה לזכור כמות גדולה של חומר.
- 25

חיבור שנפסל מכיוון שתוכנו אינו מתאים כלל לנושא המטלה:

- 1

למעשה לפני עיצוב הטכנולוגיה היה מוחנו סוג של מחשבון, אשר היה עושה חישובים, זוכר דברים, לזגמה סטטאות או דרכים סודיות, דבר זה הביא למיומנויות אנושיות לבהות מאוד אצל אנשים רבים בעולם.
- 5

כיום אנחנו למעשה חיים בעולם דיגיטאלי, כשמצויים סביבנו מכשירים כלון מחשב, סמרטפונים וכו'. מכשירים אלו נותנים לנו לגשת למידע אמין, אכותי ומהיר בזמן אמת, מכשירים אלו הם לא יקרים כל כך ומצויים בכל בית. יתרוןם הגדול של מכשירים אלו הם בכך שהם נייזים ואפשר לקחת אותם איתנו לכל מקום שנרצה ובכך אנו לא נצטרך להיות מחוברים לסקר חמא.
- 10

שימוש רב נעשה לא רק במישור האגרי המידע אלא גם בחיי היומ יום. כיום אין שום חברה או מפעל כל שהוא שאינו יכול להשתמש במע' האינטרנט שמספק רשת של חיבור בין כל הערוצים החברות בעולם, וכמובן גישה מהירה למערכות מידע חיוניות להמשך תפקוד תקין והתייעלות. וכמובן הכל אבל הכל נעשה דרך האמצעים הטכנולוגים האלו, כי למעשה היה לנו מאוד קשה להסתדר בעצמם. חשוב לציין שמערכות טכנולוגיות אלו לא רק תורמות לנו ביטחון, לזגמה מדינת ישראל יש לה צורך בסיסי לשימוש הטכנולוגיה. זהו בטחון המידע כלון אווירי, אמצעי תצפית, אמצעי ריגול וכדומה.
- 15

לטענתי, האינטרנט תרם רבות אבל גם הביא איתו חסרונות רבים. החסרונות שהנעזר נהפך להיות יותר סלוק, מופנם, פחות יוצא החוצה, מצויף להתכתב עם חבריו הוצפ או בפייסבוק. זה גורם להשפעה שלילית על חלק מאוכלוסיית הנעזר המדינתנו, ומעבר לכך שכיום אם רוצים לדעת על מחקר כל שהוא, אם בעבר היינו פותחים אנציקלופדיה, היו אנו פותחים ויקיפדיה, לכן הורים צריכים לשים לב לדברים האלו ולהכין את ילדיהם בצורה נכונה לשימוש הטכנולוגיה זו.
- 20

יתרונות הם בכך שזה מאוד מקל על היינו, הביא לנו קיצורי דרך לחיים ונותן לנו לדעת יותר, מעבר למה מוחנו היה יכול לתת לנו.
- 25

אין ספק שכיום הנעזר זוכר פחות מיהו "יוליוס קיסר" או היסטוריה כזאת או אחרת, אבל האמצעים הטכנולוגים יתנו לנו את הכלים לדעת את אותו מידע בצורה איכותית וטובה.

מטלת כתיבה 10

חיבור לדוגמה שקיבל ציון גבוה:

- 1 חקיקה פטרנליסטית - חקיקה שניועצת להגן על האזרח מצד - מיועצת למס
הגנה על האזרח מהתנהלויות ומקרים בהם הוא עלול לסכן את עצמו. ככזאת,
החקיקה הפטרנליסטית מגבילה את החק מצדיות הפרט והאזרח כמו חופש
התנועה, חופש העיסוק וכו'. לעניות דעתי, חקיקה פטרנליסטית היא מוצדקת
5 וחשובה לקיומה של חברה חופשית וליציורה של קהילה בטוחה.
האחריות ההסיסית ביותר של המדינה היא שמירה על חיי אזרחיה. דרכה של
המדינה להגן על אזרחיה בחיי היום-יום היא באמצעות חקיקה ואכיפת החוק.
לא ניתן לצפות שהמדינה תחוקק חוקים חלקיים ותישא באחריות חלקית לחיי
אזרחיה, ולכן חובתה של המדינה לשמור על חיי אזרחיה גם כאשר האיום
10 עליהם הוא הם עצמם. בזמנה טובה לכך הוא החוק האוסר על החזקת נשק
ללא רישיון - לא ניתן לצפות שהמדינה תישא באחריות רק כאשר נעשה משהו ארעה
בנשק הביצוע פשוט, ולא תישא באחריות במקרה של פליטת כדור שממנו נפלעו בעל
הנשק.
- 15 נוסף על כך, במקרים רבים אזרח המסכן את עצמו מסכן גם את הסובבים
אותו. נהל הנהל השכרות ועושה תאונת דרכים עלול לגרום לפציעתם ואף מותם
של אנשים רבים מלבדו, ומהמר שמפסיד את כל רכשו בהימורים פוגע בכל
משפחתו מלבד עצמו. לכן חקיקה פטרנליסטית חשובה לא רק כדי להגן על אדם
מפני עצמו, אלא גם על הסובבים אותו ועל כלל האוכלוסיה מפני התנהלויות שיש
בהם פוטנציאל אנזק.
- 20 מלבד, ישנם רבים הלורסים כי חקיקה פטרנליסטית פוגעת בזכויות האזרח
שהם כה חשובים לקיומה של מדינה דמוקרטית. המצדדים בעמדה זו טוענים כי
אדם המבלבל בחייו ומסכן את עצמו אינו עניינה של המדינה או של כל אדם אחר
לצורך העניין, ואין זה מקומה של המדינה להגביל ולפגוע בזכויות ובחופש הפרט
כדי להגביל התנהלויות כאלה. לדוגמה, אין צורך בחוק חינוך חובה מכיוון
25 שבה שיקולו של כל הורה האם לשלוח את ילדיו לבית הספר, ואם הם מפעילים
שיקול דעת מוטעה לפי דעת הרוב, אז זוהי זכותם ואין מקום לחקיקה בנושא.

אמנם זכויות הפרט והאזרח הן חשובות מאוד בקיומה של חברה דמוקרטית,
אך חובתה של המדינה לשמור על חיי אזרחיה עומדת מעל זכויות אלה, וישנם
מקרים שבהם ראוי ומצדק לפלוט בזכויות מסוימות. הדבר לעשות זאת היא
החקיקה נקודתית ואחראית תוך פליעה מינימלית באותן זכויות.

חיבור לדוגמה שקיבל ציון בינוני:

- 1 אנו נתקלים בחקיקה פטרנליסטית מצד יום, בזמנאות מוכרות לחוקים פטרנליסטים הן החוק המחייב לחזור חלורת הטיחות בעת נסיעה ברכב, החוק המחייב לחבש קסדה בזמן רכיבה על אופניים והחוק האוסר הימורים. החקיקה מיועדת להגן על האזרח מפני עצמו. החקיקה עוזרת למנוע מהאזרח לפעול בצרכים שסכנו אותו ולכן יועצתי חקיקה זו בצדקת והוגנת.
- 5 ראשית, החקיקה מונעת מהאדם לפעול בעצמו ובכך שומרת על האזרח הפרטי, כתוצאה מכך היא משרישה ערכי חינוך בסיסיים מן הראוי שכל אדם ינהג לפיהם אך לא תמיד מתממשים. החקיקה משרישה את הערכים לאזרח כפרט והאזרח משיק להעביר את החוקים הבסיסיים הללו לזר העתידי, ולצדו, שהרי מטרתם של חוקים אלו היא שמירה על ערך החיים ועל רכוש של אדם ולפי החוק המחייב לחזור חלורת הטיחות שהזכר לעיל נועד על מנת למנוע על חייו של האדם ולמנוע ממנו לסכן את עצמו, וכן את מי נוסע איתו.
- 10 שנית, החוק תורם למדינה במספר דרכים, בדרכי הכלכלית בכך מנספים עוד חוקים שכאשר העבריון עולה עליהם נאלץ לשלם קנס כספי ובכך מגדיל את אוצר המדינה וכן את הצורך בשרטרים שיכספו חוקים אלו. בכך יגדל הביקוש לשרטרים, דבר התורם להטחון האזרחים ולצמצום פגיעה בללא עלייה במספר השרטרים בהחלבות. החוקים תורמים למדינה בדרכי נוספת בכך שהאזרחים מרגישים מחוברים יותר למדינה ולכלליה מכיוון שהחוקים באים למנוע עליהם ובכך החקיקה תורמת גם לסדר ולארגון המדינה. החוקים תורמים לשק העבודה עקב הביקוש לשרטרים.
- 15 יש הטוענים כי החקיקה פוגעת במחוקרטיה המדינה בכך מחייבת את האדם לפעול לפי חוקים ברורים הנלעז למעשיו וחיינו, חוקים שאינם קיימים בכל מדינה חוקים שזוהי זכותו האישית להחזר גם לפעול לפיהם או לא. אך טענה זו אינה מהווה היגיון מכיוון שראשית החוק נלעז לאדם הפרטי. אך באופן ישיר נלעז גם לזולת ולסביבתו של האדם בכך שיעולה ערכו לערך החיים של האדם ולסביבתו
- 20 אותה וכך יועברו הערכים של ערך חיי האדם לזכותו הבאים ובכך ימנעו על
- 25

הדמוקרטיה ויתרום לזכות לחיים בטחון.
אסיכום, חקיקה פטרנליסטית הגנת ומוצדקת, אדעתי מדינה דמוקרטית צריכה
להרבות בחוקים הללו והכך אמור על אצרחי המדינה ולהקטין את הפגיעה
המדינה, החוקים והערכים הנלמדים מהם ייעברו אצרות הבאים כך שלם בעתיד
ימשיכו לנהוג כך ולאמור על בטחון האצרחים, חיי האצרחים והסדר המדינה.

חיבור לדוגמה שקיבל ציון נמוך:

- 1 חקיקה פטרנליסטית לזעתי חקיקה מצוינת.
 החקיקה עוסקת בשמירה על חיי האדם ביום-יום ולזעתי חוק זה מאוד חשוב.
 אני מכירה מספר מציונות בהן לא קיימת חקיקה פטרנליסטית, חוק מציונות אלו
 הן מציונות עולם שלישי בהן אין הרבה ערך לחיי האדם.
- 5 ניתן לראות שהמציונות אשר לא קיימת בהן חקיקה פטרנליסטית, כמות התאונות
 והמות על הכבישים הוא הרבה יותר גבוהה.
 נשא כמו הימורים כנראה פחות מסכן את חיי האדם, אבל בני אדם טבעים
 יכולים בקלות להשאיר הימורים ולהפסיד את כספם או את כספי משפחתם,
 להיקלע לחובות ולהגיע למצבים קיצוניים בחייהם כאשר בדרכם כזו או אחרת
 יוכלו לפלוץ בהם או בסביבתם.
- 10 ישנם מספר מקומות באירופה ובארצות הברית שהימורים זה דבר חוקי ולמרות זאת
 יש שם חוקים השומרים על זכות האדם לחיות כמו חובת חלירת חלורה וחבישת
 קסדה ברכיבה על אופניים. כנראה מהסיבה שהמקומות אלו פחות שמים דגש
 על כך שהימורים מסכנים חיי אדם.
- 15 אסיכום, אני מאוד בעד חקיקה פטרנליסטית.
 בתור אחת שיש לה רישיון נהיגה, אני רואה שיש הרבה סכנה על הכביש והרוב
 מקרי תאונות שקרו - חלירת חלורה הצילה חיי אדם.
 בנוסף אוסף שהוריי הם אנשים שמאוד אלהים לרכב על אופניים וחבישת קסדה
 זה דבר מציל חיים.
- 20 ואכן אלו שרובים קצת לברוק כסף, תמיד אפשר לנסוע לחו"ל ולהמר קצת בכסף,
 למרות שאני באופן אישי הייתי מעדיפה לטייל ולראות מקומות חדשים.
 אני מתה לאמר שהמציונת ישראל יש חקיקה פטרנליסטית ומקווה שכך זה יישאר.

